

El fil de la notícia

En un món que respira representació mediàtica, tota notícia està sotmesa a les lleis de l'espectacle. La primera de les quals és que tot esdeveniment és efímer per definició. Qualsevol notícia desapareix de l'escena quan deixa de ser novetat. I pot deixar de ser-ho perquè n'ha aparegut una altra de considerada igual o més important; o perquè el públic – educat per exigir sempre coses noves, en una mena de *zapping* permanent de la realitat– ja no li presta tanta atenció. Quan les notícies ocupen la primera plana, les càmeres presideixen la situació. L'esdeveniment és allò que està sota els focus i en l'àmbit de captació dels micros. El que queda fora d'això no existeix. Naturalment, no cal ser un obsès del principi d'incertesa per comprendre que les càmeres i els micros condicionen l'esdeveniment. El que es fa i el que es diu no és el mateix. Tothom adopta la posició d'actor de la societat de l'espectacle quan les càmeres s'acosten, ja sigui en l'acció de govern o en la protesta, en la guerra o en la pau.

Però un dia –generalment bastant aviat– càmeres i micros se'n van. I ja som en el després de la notícia. Llavors, què? La veritat? La realitat? És en aquest territori en el qual indaga l'exposició. Tot va sorgir davant l'oportunitat que Allan Sekula visités amb la seva càmera la Galícia del *Prestige*, just quan altres esdeveniments –i el cansament d'una societat poc inclinada a entretenir-se i a aprofundir en els temes– ja l'estaven traient de les portades. Amb *La Vanguardia* vam compartir la proposta de Sekula i en va sortir el primer material d'aquesta exposició. Després la recerca ha continuat. Intentant indagar en esdeveniments ja morts per a la societat espectacle (com el cas del naufragi del submarí *Kursk* soviètic) o transitòriament ocultats per altres esdeveniments (com el conflicte de Palestina durant la guerra de l'Iraq). Tractant de trobar la cara oculta i reveladora d'alguns esdeveniments aparentment sense importància (com un carnaval al País Basc) o tractant de restaurar el sentit de notícies efímeres que tenen a veure amb el terreny de les experiències singulars (com una història d'afàsia visual).

De la gran notícia a l'experiència personal, que mai no tindrà altre lloc al diari que el de les curiositats, sempre hi ha un després. I en aquest després la gent ja no se sent incitada per l'espectacle, sinó confrontada amb la realitat quotidiana –que sempre provoca ressaca quan resorgeix, ja sense les càmeres–. Aquests moments –l'ombra allargada dels esdeveniments– a vegades són breus, altres molt llargs, com a Rwanda, on encara es compten els morts del genocidi i encara se'n descobreixen. I fa nou anys.

És com un treball de restauració de la realitat. Certament, per tornar-la a abocar a l'espai mediàtic en forma d'imatge. Però enriquida pel pas del temps, per l'experiència reconstruïda, per la reflexió distanciada. És a dir, més complexa, més matisada, menys òbvia que quan, en plena notícia, fa la volta al món.

Estem, doncs, davant d'un treball de reconstrucció d'imaginari i d'ampliació de la perspectiva sobre l'esdeveniment. Un treball de fons que consisteix a estirar el fil de l'esdeveniment tot sabent que si desfem una troca en trobarem una altra. Al cap i a la fi no cal ser nietzscheà per saber que tot és interpretació, interpretació de la interpretació.